WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 21 lipca 2011 r.*

w sprawie C-21/10

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Fővárosi Bíróság (Węgry) postanowieniem z dnia 28 września 2009 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 13 stycznia 2010 r., w postępowaniu:

Károly Nagy

przeciwko

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal,

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: K. Lenaerts, prezes izby, D. Šváby, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis (sprawozdawca) i J. Malenovský, sędziowie,

* Język postępowania: węgierski.

rzecznik generalny: J. Mazák,
sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając procedurę pisemną,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— przez K. Nagya, działającego we własnym imieniu,

— w imieniu rządu węgierskiego przez M.Z. Fehéra, Z. Tóth oraz K. Szíjjártó, działających w charakterze pełnomocników,

— w imieniu Komisji Europejskiej przez G. von Rintelena oraz A. Siposa, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 24 marca 2011 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 22 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich ze środków Europejskiego Funduszu Orientacji

i Gwarancji Rolnej (EFOGR) oraz zmieniającego i uchylające niektóre rozporządzenia (Dz.U. L 160, s. 80), zmienionego rozporządzeniem Rady (WE) nr 1783/2003 z dnia 29 września 2003 r. (Dz.U. L 270, s. 70, zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1257/1999"), a także art. 68 rozporządzenia Komisji (WE) nr 817/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 (Dz.U. L 153, s. 30).

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy K. Nagyem, rolnikiem, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (urzędem ds. rolnictwa i rozwoju wsi, zwanym dalej „MVH") w przedmiocie odmowy przyznania zainteresowanemu pomocy rolnośrodowiskowej w wyniku kontroli informacji przedstawionych przez niego przy składaniu wniosku o pomoc.

Ramy prawne

Prawo Unii

3 Znajdujący się w rozdziale VI, zatytułowanym „Agrośrodowisko i warunki utrzymania zwierząt", art. 22 rozporządzenia nr 1257/1999 stanowi:

„Wsparcie metod produkcji rolniczej zaprojektowanych w celu ochrony środowiska i utrzymania terenów wiejskich (agrośrodowisko) lub poprawy warunków utrzymania zwierząt przyczynia się do osiągania celów polityki wspólnotowej dotyczących rolnictwa, środowiska naturalnego i warunków utrzymania zwierząt gospodarskich.

Wsparcie takie promuje:

[…]

b) przyjazną dla środowiska ekstensyfikację rolnictwa i nisko intensywne systemy wypasania,

c) zachowanie środowisk rolnych o wysokiej wartości przyrodniczej, które są zagrożone,

[…]".

4 Artykuł 37 ust. 4 tego rozporządzenia ma następującą treść:

„Państwa członkowskie mogą ustanowić dalsze lub bardziej restrykcyjne warunki przyznawania wsparcia Wspólnoty na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, pod warunkiem jednak, że warunki te będą zgodne z celami i wymaganiami ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu".

5 Artykuł 58 ust. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 445/2002 z dnia 26 lutego 2002 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia nr 1257/1999 (Dz.U. L 74, s. 1) stanowi, że działki i zwierzęta powinny być zidentyfikowane zgodnie z art. 4 i 5 rozporządzenia Rady (EWG) nr 3508/92 z dnia 27 listopada 1992 r. ustanawiającego zintegrowany system zarządzania i kontroli pewnych systemów pomocy Wspólnoty (Dz.U. L 355, s. 1).

6 Artykuł 5 rozporządzenia nr 3508/92, zmienionego rozporządzeniem Rady (WE) nr 820/97 z dnia 21 kwietnia 1997 r. (Dz.U. L 117, s. 1) (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 3508/92"), stanowi, że:

„[s]ystem identyfikacji i rejestracji zwierząt uwzględniany przy przyznawaniu pomocy objętej niniejszym rozporządzeniem jest ustanowiony zgodnie z art. 4, 5, 6 i 8 dyrektywy (EWG) nr 92/102 [Rady z dnia 27 listopada 1992 r. w sprawie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz.U. L 355, s. 32)] i rozporządzeniem (WE) nr 820/97".

7 Zgodnie z motywem 38 rozporządzenia nr 817/2004:

„[p]rzepisy administracyjne powinny pozwolić na lepsze zarządzanie, monitorowanie i kontrolę wsparcia na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. W celu uproszczenia, tam gdzie jest to możliwe, powinien być stosowany zintegrowany system zarządzania i kontroli, przewidziany w tytule II rozdział IV rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia dla rolników [oraz zmieniającego rozporządzenia (EWG) nr 2019/93, (WE) nr 1452/2001, (WE) nr 1453/2001, (WE) nr 1454/2001, (WE) nr 1868/94, (WE) nr 1251/1999, (WE) nr 1254/1999, (WE) nr 1673/2000, (EWG) nr 2358/71 i (WE) nr 2529/2001 (Dz.U. L 270, s. 1, zwany dalej »zintegrowanym systemem zarządzania i kontroli«)], dla którego szczegółowe przepisy wykonawcze przewidziane są w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 2419/2001 [z dnia 11 grudnia 2001 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli niektórych wspólnotowych systemów pomocy ustanowionych rozporządzeniem Rady (EWG) nr 3508/92 (Dz.U. L 327, s. 11)]".

8 Artykuł 66 ust. 1 i 4 rozporządzenia nr 817/2004 stanowi:

„1. Wnioski o przyznanie wsparcia na rozwój obszarów wiejskich dotyczące powierzchni lub zwierząt, które składane są oddzielnie od wniosków o pomoc na mocy art. 6 rozporządzenia (WE) nr 2419/2001, wskazują wszystkie powierzchnie i zwierzęta należące do danego gospodarstwa właściwe do celów kontroli wniosków w ramach danego środka, włącznie z tymi, dla których nie wnioskuje się o wsparcie.

[…]

4. Zwierzęta i działki powinny być identyfikowane zgodnie z art. 18 i 20 rozporządzenia (EWG) nr 1782/2003".

9 Artykuł 67 rozporządzenia nr 817/2004 stanowi:

„1. Wstępne wnioski o udział w systemie i kolejne wnioski o płatności są sprawdzane w sposób zapewniający rzeczywistą weryfikację i zgodność z warunkami przyznawania pomocy.

Państwa członkowskie określają odpowiednie metody i sposoby kontroli każdego środka wsparcia, a także osoby podlegające kontrolom.

We właściwych przypadkach państwa członkowskie wykorzystują zintegrowany system zarządzania i kontroli […].

[…]".

10 Artykuł 68 rozporządzenia nr 817/2004 stanowi:

„Kontrole administracyjne są wyczerpujące i obejmują kontrole przekrojowe [kontrole krzyżowe] [między innymi], tam gdzie stosowne, […] z danymi pochodzącymi ze zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli. Odnoszą się do powierzchni i zwierząt gospodarskich objętych danym środkiem wsparcia w celu uniknięcia wszelkich nieuzasadnionych płatności pomocy finansowej. Kontrolowana jest również zgodność ze zobowiązaniami długoterminowymi".

11 Zgodnie z art. 17 rozporządzenia nr 1782/2003 każde państwo członkowskie ustanawia zintegrowany system zarządzania i kontroli.

12 Artykuł 18 rozporządzenia nr 1782/2003 ma następujące brzmienie:

„1. Zintegrowany system [zarządzania i kontroli] obejmuje następujące elementy:

a) skomputeryzowaną bazę danych;

b) system identyfikacji działek rolnych;

c) system identyfikacji i rejestracji uprawnień do płatności, o którym mowa w art. 21;

d) wnioski o pomoc;

e) zintegrowany system kontroli;

f) jednolity system rejestrowania tożsamości każdego rolnika, który składa wniosek o pomoc.

2. W przypadku stosowania przepisów art. 67, 68, 69, 70 i 71 zintegrowany system obejmuje system identyfikacji i rejestracji zwierząt ustanowiony zgodnie z dyrektywą 92/102/EWG […] oraz rozporządzeniem (WE) nr 1760/2000 [Parlamentu Europejskiego i Rady z 17 lipca 2000 r. ustanawiającym system identyfikacji i rejestracji bydła i dotyczące etykietowania wołowiny i produktów z wołowiny oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 820/97 (Dz.U. L 204, s. 1]".

13 Artykuł 20 rozporządzenia nr 1782/2003 określa system identyfikacji działek rolnych.

14 Artykuł 16 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia Komisji (WE) nr 796/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wdrażania wzajemnej zgodności, modulacji oraz zintegrowanego systemu administracji [zarządzania] i kontroli przewidzianych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1782/2003 (Dz.U. L 141, s. 18) stanowi:

„Państwa członkowskie mogą wprowadzić procedury, według których dane zawarte w skomputeryzowanej bazie danych bydła mogą zostać użyte dla celów wniosku

pomocowego, pod warunkiem że skomputeryzowana baza danych bydła zapewnia poziom zabezpieczenia oraz wdrożenia niezbędny do właściwego zarządzania rozpatrywanymi programami pomocowymi. Takie procedury mogą składać się z systemu, zgodnie z którym rolnik może ubiegać się o przyznanie pomocy w odniesieniu do wszystkich zwierząt, które w terminie ustalonym przez państwo członkowskie kwalifikują do przyznania pomocy na podstawie danych zawartych w skomputeryzowanej bazie danych bydła. W takim przypadku państwa członkowskie podejmą niezbędne środki gwarantujące, że:

a) zgodnie z warunkami stosowanymi dla rozpatrywanego programu pomocy data rozpoczęcia oraz zakończenia stosownych okresów przetrzymania będzie jasno określona i znana rolnikowi;

b) rolnik zdaje sobie sprawę, że wszystkie zwierzęta, które okażą się być nieprawidłowo zidentyfikowane lub zarejestrowane w systemie identyfikacji i rejestracji bydła będą uznane za zwierzęta, u których [w odniesieniu do których] stwierdzono nieprawidłowości, o których mowa w art. 59.

[…]".

15 Zgodnie z art. 5 rozporządzenia nr 1760/2000 właściwe organy państw członkowskich tworzą skomputeryzowane bazy danych dotyczące bydła zgodnie z przepisami art. 14 i 18 dyrektywy Rady 64/432/WE z dnia 26 czerwca 1964 r. w sprawie problemów zdrowotnych zwierząt wpływających na handel wewnątrzwspólnotowy bydłem i trzodą chlewną (Dz.U. 1964 r., 121, s. 1977).

Uregulowania krajowe

16 Artykuł 5 rozporządzenia nr 150/2004 ministra ds. rolnictwa i rozwoju wsi zawierający szczególne przepisy dotyczące korzystania z pomocy rolnośrodowiskowej z budżetu państwa współfinansowanej z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej i przewidzianej przez krajowy plan rozwoju obszarów wiejskich (*Magyar Közlöny* 2004/116, zwanego dalej „rozporządzeniem ministerialnym nr 150/2004") stanowi, że pomoc może zostać udzielona w ramach programów rolnośrodowiskowych dotyczących zagospodarowania pastwisk.

17 Artykuł 32 ust. 2 rozporządzenia ministerialnego ustala warunki kwalifikowalności do korzystania z danej pomocy, które wymagają od zainteresowanego rolnika posiadania, po pierwsze, co najmniej jednego hektara pastwiska na określonych wrażliwych obszarach naturalnych wymienionych w rzeczonym przepisie oraz po drugie, co najmniej 0,2 sztuk bydła na jeden hektar przeznaczony na pastwisko.

18 Artykuł 16 rozporządzenia nr 131/2004 ministra ds. rolnictwa i rozwoju wsi zawierający ogólne przepisy dotyczące korzystania z pomocy z budżetu państwa współfinansowanej z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej i przewidzianej przez krajowy plan rozwoju obszarów wiejskich (*Magyar Közlöny* 2004/127) ma następującą treść:

„Informacje znajdujące się we wniosku są kontrolowane zgodnie z przepisami art. 66–77 rozporządzenia [nr 817/2004]".

19 Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer [węgierski system identyfikacji i rejestracji bydła, zwany dalej „ENAR"] został określony w art. 2 rozporządzenia nr 99/2002 ministra ds. rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie rejestracji sztuk bydła

i systemu identyfikacji i rejestracji bydła (*Magyar Közlöny* 2002/135) jako system identyfikacji i rejestracji bydła, który związany jest z rejestracją stad i gwarantuje kontrolę zwierząt, stanowiąc ponadto podstawę systemu rejestracji odnośnych wyspecjalizowanych domen (zdrowie zwierząt, warunki hodowli, regulacja rynku itp.).

20 Artykuł 3 rozporządzenia stanowi, że bydło powinno zostać zarejestrowane w krajowym banku danych w celu jego identyfikacji i indywidualnej rejestracji.

21 Artykuł 19 rzeczonego rozporządzenia stanowi, że posiadacz zwierząt ma obowiązek pomagania w prawidłowej i fachowej rejestracji posiadanego przez niego stada zwierząt.

Postępowanie przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne

22 W dniu 26 listopada 2004 r. K. Nagy złożył do MVH wniosek o pomoc rolnośrodowiskową w okresie pięcioletnim.

23 Pomoc ta, ustanowiona w ramach programu operacyjnego zagospodarowania pastwisk, została uzależniona na podstawie art. 32 ust. 2 rozporządzenia ministerialnego nr 150/2004 od posiadania co najmniej 0,2 sztuk bydła na jeden hektar przeznaczony na pastwisko.

24 We wniosku o pomoc K. Nagy oświadczył, że posiada dwanaście sztuk bydła i odpowiednio, w dniu 10 sierpnia 2005 r. oraz w dniu 6 października 2006 r., wypłacona została mu pomoc za lata 2004/2005 i 2005/2006.

25 Kontrola na miejscu dokonana w dniu 18 października 2006 r., jak również kontrola krzyżowa sytuacji istniejącej w dniu złożenia wniosku o pomoc dokonana za pomocą rejestru ENAR wykazały, że w chwili złożenia tego wniosku dwanaście sztuk bydła zadeklarowanych w nim nie było zarejestrowanych.

26 Decyzją z dnia 15 grudnia 2006 r. MVH stwierdził, że K. Nagy nie spełniał warunków kwalifikowalności do objęcia sporną pomocą ustalonych w art. 32 ust. 2 rozporządzenia ministerialnego nr 150/2004, gdyż przeprowadzone kontrole nie pozwoliły na potwierdzenie liczby zwierząt zadeklarowanych w chwili złożenia wniosku o pomoc. W związku z tym MVH wyłączył K. Nagya z korzystania z pięcioletniej pomocy rolnośrodowiskowej i nakazał mu zwrot już wypłaconych kwot w wysokości 5230 EUR.

27 K. Nagy wniósł odwołanie od tej decyzji do ministra ds. rolnictwa i rozwoju wsi, który w dniu 10 sierpnia 2007 r. utrzymał tę decyzję w mocy, opierając się na art. 32 ust. 2 rozporządzenia ministerialnego nr 150/2004.

28 K. Nagy zaskarżył ową decyzję ministerialną do Fővárosi Bíróság, podnosząc, że w chwili złożenia wniosku o pomoc posiadał on liczbę zwierząt wymaganą przez ten przepis, lecz nie wiedział o istnieniu ENAR oraz o okoliczności, iż korzystanie ze spornej pomocy było uzależnione od zarejestrowania odnośnych zwierząt w systemie, ponieważ nie została mu udzielona żadna informacja w tym zakresie.

29 Fővárosi Bíróság, stwierdzając, że konieczne jest uzyskanie odpowiedzi na pytanie, czy w przypadku dopłat obszarowych można uwzględnić jako wiarygodne jedynie informacje pochodzące z ENAR, czy też w tym przypadku organ właściwy może lub powinien opierać się na innych dowodach, postanowił zawiesić postępowanie i skierować do Trybunału następujące pytania prejudycjalne:

„1) Czy art. 22 rozporządzenia [nr 1257/1999] i art. 68 rozporządzenia [nr 817/2004] należy interpretować w ten sposób, że w przypadku specjalnych programów pomocy rolnośrodowiskowej dotyczącej pastwisk, o której mowa w art. 22 rozporządzenia [nr 1257/1999], kontrola danych zawartych w bazie danych ENAR […] zgodnie z art. 68 rozporządzenia nr 817/2004 powinna rozciągać się na dopłaty obszarowe, które wiążą się z przesłanką gęstości hodowlanej?

2) Czy wyżej wymienione przepisy należy interpretować w ten sposób, że należy przeprowadzać kontrolę krzyżową zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli również wtedy, gdy przesłanką dopłat jest gęstość hodowlana, aczkolwiek nie chodzi o premię hodowlaną?

3) Czy przepisy te można interpretować w ten sposób, że przy orzekaniu w przedmiocie dopłat obszarowych właściwy organ może lub powinien kontrolować niezależnie od ENAR rzeczywiste spełnienie przesłanek wypłaty?

4) Wychodząc od wykładni ww. przepisów — jaki obowiązek kontroli oznacza dla właściwych organów wymóg kontroli krzyżowej i kontroli, o którym mowa

www. przepisach wspólnotowych? Czy kontrolę można ograniczyć do oceny danych zawartych w ENAR?

5) Czy rzeczone przepisy nakładają na organ krajowy obowiązek informowania o przesłankach otrzymania dopłat (jak np. informacji o rejestracji w ENAR)? Jeżeli tak, to w jaki sposób i w jakim zakresie?".

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytań pierwszego i drugiego

30 Poprzez pytania pierwsze i drugie, które należy rozpatrzyć łącznie, sąd krajowy zasadniczo zmierza do ustalenia, czy w odniesieniu do pomocy opartej na art. 22 rozporządzenia nr 1257/1999 i uzależnionej od przesłanki gęstości hodowlanej przepis ten oraz art. 68 rozporządzenia nr 817/2004 pozwalają właściwym organom na dokonywanie kontroli krzyżowych z danymi zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, a w szczególności na oparcie się na danych zawartych w banku danych krajowego systemu identyfikacji i rejestracji bydła, takiego jak ENAR.

31 W pierwszej kolejności należy podnieść, że art. 37 ust. 4 rozporządzenia nr 1257/1999 pozwala państwom członkowskim na ustanowienie dodatkowych lub bardziej restrykcyjnych warunków w dziedzinie przyznawania pomocy wspólnotowej na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, z zastrzeżeniem, że będą one zgodne z celami

i wymaganiami ustanowionymi w tym rozporządzeniu. W tym zakresie art. 22 rzeczonego rozporządzenia przewiduje w szczególności, że wsparcie jest przyznawane na metody produkcji rolniczej zaprojektowane w celu ochrony środowiska oraz że ma ono na celu promowanie przyjaznej dla środowiska ekstensyfikacji rolnictwa i nisko intensywnych systemów wypasania.

32 W związku z tym stosowana do przyznania pomocy opartej na art. 22 rozporządzenia nr 1257/1999 przesłanka gęstości hodowlanej przewidziana przez rozporządzenie krajowe w celu wykorzystania terenu położonego na wrażliwym obszarze naturalnym jako pastwiska i mająca na celu zachowanie bogactwa flory i fauny łąk jest zgodna z celami i wymogami ustalonymi przez to rozporządzenie. Taka przesłanka stanowi przesłankę kwalifikowalności do korzystania z tej pomocy zgodną z art. 37 ust. 4 rzeczonego rozporządzenia.

33 Kolejno należy stwierdzić, że art. 68 rozporządzenia nr 817/2004 stanowi, iż kontrola administracyjna powinna być wyczerpująca. Przepis ten stanowi ponadto, że kontrola ta obejmuje kontrole krzyżowe między innymi, tam gdzie stosowne, z danymi pochodzącymi ze zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz że kontrole te odnoszą się do powierzchni i zwierząt gospodarskich objętych danym środkiem wsparcia w celu uniknięcia wszelkich nieuzasadnionych płatności pomocy finansowej. Ponadto z motywu 38 tego rozporządzenia wynika, że przepisy administracyjne powinny pozwolić na lepsze zarządzanie, monitorowanie i kontrolę wsparcia na rzecz rozwoju obszarów wiejskich oraz że w celu uproszczenia, tam gdzie jest to możliwe, powinien być stosowany zintegrowany system zarządzania i kontroli.

34 Z powyższego wynika, że państwa członkowskie mogą stosować art. 68 do pomocy opartej na art. 22 rozporządzenia nr 1257/1999, która uzależniona jest od przesłanki gęstości hodowlanej, ponieważ artykuł ten ustanawia przesłankę kwalifikowalności do korzystania z tej pomocy zgodny z tym rozporządzeniem. W konsekwencji kontrole krzyżowe odnoszące się do zwierząt będących przedmiotem rzeczonej pomocy

są dokonywane między innymi, tam gdzie stosowne, z danymi pochodzącymi ze zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, którym posługują się państwa członkowskie zgodnie z art. 67 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia nr 817/2004.

35 W tym zakresie art. 66 ust. 4 rozporządzenia nr 817/2004 przewiduje, że zwierzęta i działki powinny być identyfikowane zgodnie z art. 18 i 20 rozporządzenia nr 1782/2003. W szczególności art. 18 ust. 2 ostatniego z wymienionych rozporządzeń stanowi, że ów zintegrowany system zarządzania i kontroli zawiera system identyfikacji i rejestracji zwierząt ustanowiony zgodnie z dyrektywą 92/102 i rozporządzeniem nr 1760/2000.

36 W każdym wypadku należy stwierdzić, że art. 18 ust. 2 rozporządzenia nr 1782/2003 ma zgodnie z art. 156 ust. 2 lit. a) tego rozporządzenia zastosowanie do wniosków o płatności złożonych począwszy od roku kalendarzowego 2005. W związku z tym, jeżeli chodzi o wnioski złożone później, należy odnieść się do art. 58 ust. 4 rozporządzenia nr 445/2002, który — sformułowany w podobny sposób jak art. 66 ust. 4 rozporządzenia nr 817/2004 — odnosi się do art. 5 rozporządzenia nr 3508/92, który również odsyła do takiego systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt, ustanowionego zgodnie z dyrektywą 92/102 i rozporządzeniem nr 820/97.

37 Z uwagi na ogół powyższych rozważań na pytania pierwsze i drugie należy odpowiedzieć, że w odniesieniu do pomocy opartej na art. 22 rozporządzenia nr 1257/1999 i uzależnionej od przesłanki gęstości hodowlanej przepis ten, a także art. 68 rozporządzenia nr 817/2004, zezwalają właściwym organom na przeprowadzanie kontroli krzyżowych z danymi zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, a w szczególności na oparcie się na danych zawartych w banku danych krajowego systemu identyfikacji i rejestracji bydła, takiego jak ENAR.

W przedmiocie pytań trzeciego i czwartego

38 Poprzez pytania trzecie i czwarte, które również należy rozpatrywać łącznie, sąd krajowy zasadniczo zmierza do ustalenia, czy art. 22 rozporządzenia nr 1257/1999 i art. 68 rozporządzenia nr 817 pozwalają właściwym organom w trakcie kontroli przesłanek kwalifikowalności do korzystania z pomocy rolnośrodowiskowej przewidzianej we wspomnianym art. 22 na kontrolę wyłącznie danych z krajowego systemu identyfikacji i rejestracji bydła, takiego jak ENAR, w celu odmówienia tej pomocy, czy też przeciwnie, przepisy te nakazują rzeczonym organom przeprowadzenie innych kontroli i w razie potrzeby określenie ich charakteru.

39 W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że jeżeli chodzi o kontrolę przesłanek kwalifikowalności do korzystania z pomocy rolnośrodowiskowej przewidzianej w art. 22 rozporządzenia nr 1257/1999, art. 68 rozporządzenia nr 817/2004 stanowi, że kontrola administracyjna jest wyczerpująca i obejmuje kontrole krzyżowe między innymi, tam gdzie stosowne, z danymi pochodzącymi ze zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli.

40 Znaczenie tego zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli zostało ponadto podkreślone w motywie 38 rozporządzenia nr 817/2004, który stanowi, że tam, gdzie to możliwe, należy stosować ów zintegrowany system. Podobnie art. 66 ust. 1 i 4 oraz art. 67 ust. 1 akapit trzeci tego rozporządzenia powołują się na ten zintegrowany system, który ma w szczególności na celu identyfikację zwierząt należących do gospodarstwa. Tak jak to wynika z pkt 35 i 36 niniejszego wyroku, wspomniany zintegrowany system obejmuje w szczególności system identyfikacji i rejestracji zwierząt.

41 Następnie należy stwierdzić, że ów system identyfikacji i rejestracji zwierząt powinien zawsze być w pełni skuteczny i wiarygodny, tak aby umożliwiać właściwym organom, w szczególności w przypadku epizootii, zlokalizowanie pochodzenia zwierzęcia w jak najkrótszym czasie oraz bezzwłoczne podjęcie środków koniecznych dla

uniknięcia wszelkiego ryzyka dla zdrowia publicznego (zob. wyrok z dnia 24 maja 2007 r. w sprawie C-45/05 Maatschap Schonewille-Prins, Zb.Orz. s. I-3997, pkt 41). W trosce o nieprzerwaną skuteczność i wiarygodność posiadacze zwierząt są zobowiązani do rejestracji bydła w skomputeryzowanej bazie danych rzeczonego systemu.

42 Z powyższego wynika wreszcie, że skomputeryzowana baza danych systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt ma na celu zagwarantowanie ich skutecznej identyfikacji w realnym czasie, która jest istotna z punktu widzenia zdrowia publicznego (zob. ww. wyrok w sprawie Maatschap Schonewille-Prins, pkt 50). Baza ta ma być w związku z tym całkowicie wiarygodna. Dlatego też sama tylko rzeczona baza może poświadczać to, iż zostały spełnione przesłanki kwalifikowalności do korzystania z odnośnej pomocy, takie jak przesłanka dotycząca gęstości hodowlanej.

43 Z uwagi na ogół powyższych rozważań na pytanie trzecie i czwarte należy odpowiedzieć, że art. 22 rozporządzenia nr 1257/1999 i art. 68 rozporządzenia nr 817/2004 zezwalają właściwym organom w trakcie kontroli przesłanek kwalifikowalności do korzystania z pomocy rolnośrodowiskowej przewidzianej w rzeczonym art. 22 na to, aby kontrolowały one wyłącznie dane z krajowego systemu identyfikacji i rejestracji bydła, takiego jak ENAR, w celu odmówienia tej pomocy, bez konieczności przeprowadzania innych kontroli.

W przedmiocie pytania piątego

44 Poprzez pytanie piąte sąd krajowy zmierza do ustalenia, czy art. 22 rozporządzenia nr 1257/1999 i art. 68 rozporządzenia nr 817/2004 nakładają na organy krajowe obowiązek informowania o przesłankach kwalifikowalności do korzystania z pomocy rolnośrodowiskowej przewidzianej w owym art. 22 i uzależnionej od spełnienia

przesłanki gęstości hodowlanej i w odpowiednim przypadku określenia zakresu takiego zobowiązania.

45 W tym zakresie należy stwierdzić, że ani art. 22 rozporządzenia nr 1257/19 i art. 68 rozporządzenia nr 817/2004, ani też jakikolwiek inny przepis tych rozporządzeń nie nakładają takiego obowiązku na organy krajowe.

46 Niemniej jednak z art. 16 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 796/2004 wynika, że jeżeli chodzi o przesłanki mające zastosowanie do wniosków o pomoc dotyczącą zwierząt państwa członkowskie mogą ustanowić system pozwalający rolnikom na wystąpienie o pomoc dotyczącą zwierząt dla wszystkich zwierząt kwalifikujących się do przyznania odnośnej pomocy na podstawie informacji zawartych w skomputeryzowanej bazie danych dotyczącej bydła, takiej jak ENAR. Przepis ten wyjaśnia, że w tym przypadku do państw członkowskich należy przyjęcie środków koniecznych dla zagwarantowania, by rolnik został poinformowany, że wszystkie zwierzęta, które nie zostały prawidłowo zidentyfikowane lub zarejestrowane w systemie identyfikacji i rejestracji bydła, będą uznane za zwierzęta, w odniesieniu do których stwierdzono nieprawidłowości, które mogą wywoływać skutki prawne takie jak obniżenie danej pomocy lub jej wyłączenie.

47 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zasada równego traktowania lub niedyskryminacji ustanowiona w art. 20 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej wymaga, aby porównywalne sytuacje nie były traktowane w różny sposób, a odmienne sytuacje nie były traktowane jednakowo, chyba że takie traktowanie jest obiektywnie uzasadnione (zob. w szczególności wyroki: z dnia 17 lipca 1997 r. w sprawie C-354/95 National Farmers' Union i in., Rec. s. I-4559, pkt 61; z dnia 11 listopada 2010 r. w sprawie C-152/09 Grootes, Zb.Orz. s. I-11285, pkt 66; a także z dnia 1 marca 2011 r. w sprawie C-236/09 Association belge des Consommateurs Test-Achats i in., Zb.Orz. s. I-773, pkt 28).

48 W tym przypadku należy stwierdzić, że rolnicy, którzy złożyli wnioski o uzyskanie pomocy przewidzianej w art. 22 rozporządzenia nr 1257/19, uzależnionej od przesłanki gęstości hodowlanej, oraz rolnicy, którzy złożyli wniosek o pomoc dotyczącą zwierząt, znajdują się w porównywalnej sytuacji pod względem skutków prawnych, jakie mogą wynikać z niezarejestrowania lub nieprawidłowego zarejestrowania w systemie identyfikacji i rejestracji bydła, takim jak ENAR.

49 W rzeczywistości bowiem, podobnie jak ostatni z wymienionych rolników, rolnicy, którzy złożyli wniosek o pomoc przewidzianą w art. 22 rozporządzenia nr 1257/1999, uzależnioną od przesłanki gęstości hodowlanej, i którzy nie przestrzegali przepisów dotyczących identyfikacji i rejestracji, ponoszą te same konsekwencje prawne, ponieważ — jak wynika z pkt 43 niniejszego wyroku — organy krajowe mogą w trakcie kontroli przesłanek kwalifikowalności do korzystania z tej pomocy, w szczególności przesłanki dotyczącej gęstości hodowlanej, oprzeć się wyłącznie na danych z krajowego systemu rejestracji i identyfikacji bydła, takiego jak ENAR, w celu odmówienia tej pomocy.

50 W tych okolicznościach sprzeczne z zasadą równego traktowania byłoby, aby sytuacja rolników, którzy złożyli wniosek o pomoc przewidzianą w art. 22 rozporządzenia nr 1257/1999, uzależnioną od przesłanki gęstości bydła, i sytuacja rolników, którzy złożyli wniosek o pomoc dotyczącą zwierząt, traktowane były w odmienny sposób, tak że tylko ostatni z wymienionych rolników mieliby prawo do tego, aby zostać poinformowani przez organy krajowe o tym, iż wszystkie zwierzęta, które nie zostaną prawidłowo zidentyfikowane lub zarejestrowane w systemie identyfikacji i rejestracji bydła, zostaną uznane za zwierzęta, w odniesieniu do których stwierdzono nieprawidłowości, które mogą wywoływać skutki prawne takie jak obniżenie danej pomocy lub jej wyłączenie. Ponadto taka różnica w traktowaniu nie może zostać obiektywnie uzasadniona.

51 Z uwagi na ogół powyższych rozważań na pytanie piąte należy odpowiedzieć, że art. 22 rozporządzenia nr 1257/1999 i art. 68 rozporządzenia nr 817/2004, interpretowane w świetle art. 16 rozporządzenia nr 796/2004, nakładają na organy krajowe, w zakresie w jakim kontrolują one wyłącznie dane z krajowego systemu identyfikacji i rejestracji bydła, takiego jak ENAR, w celu kontroli przesłanek kwalifikowalności do korzystania z pomocy rolnośrodowiskowej przewidzianej w rzeczonym art. 22, uzależnionej od przesłanki gęstości bydła, obowiązek informowania o przesłankach kwalifikowalności polegający na poinformowaniu rolnika, którego pomoc ta dotyczy, o tym, że wszystkie zwierzęta, które nie zostaną prawidłowo zidentyfikowane lub zarejestrowane w owym systemie krajowym, zostaną uznane za zwierzęta, w odniesieniu do których stwierdzono nieprawidłowości, które mogą wywoływać skutki prawne takie jak obniżenie danej pomocy lub jej wyłączenie.

W przedmiocie kosztów

52 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny; dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem; do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

1) W odniesieniu do pomocy opartej na art. 22 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich ze środków Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR) oraz zmieniającego i uchylającego niektóre rozporządzenia, zmienionego rozporządzeniem Rady (WE) nr 1783/2003 z dnia 29 września 2003 r., uzależnionej od przesłanki gęstości hodowlanej, przepis ten, a także art. 68 rozporządzenia Komisji (WE) nr 817/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r.

ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 zezwalają właściwym organom na przeprowadzanie kontroli krzyżowych z danymi zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, a w szczególności na oparcie się na danych zawartych w banku danych krajowego systemu identyfikacji i rejestracji bydła, takiego jak Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer (węgierski system identyfikacji i rejestracji bydła).

2) Artykuł 22 rozporządzenia nr 1257/1999, ze zmianami, i art. 68 rozporządzenia nr 817/2004 zezwalają właściwym organom w trakcie kontroli przesłanek kwalifikowalności do korzystania z pomocy rolnośrodowiskowej przewidzianej w rzeczonym art. 22 na to, aby kontrolowały one wyłącznie dane z krajowego systemu identyfikacji i rejestracji bydła, takiego jak Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer, w celu odmówienia tej pomocy, bez konieczności przeprowadzania innych kontroli.

3) Artykuł 22 rozporządzenia nr 1257/1999, ze zmianami, i art. 68 rozporządzenia nr 817/2004, interpretowane w świetle art. 16 rozporządzenia Komisji (WE) nr 796/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wdrażania wzajemnej zgodności, modulacji oraz zintegrowanego systemu administracji [zarządzania] i kontroli przewidzianych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1782/2003 nakładają na organy krajowe, w zakresie w jakim kontrolują one wyłącznie dane z krajowego systemu identyfikacji i rejestracji bydła, takiego jak Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer, w celu kontroli przesłanek kwalifikowalności do korzystania z po-

mocy rolnośrodowiskowej przewidzianej w rzeczonym art. 22, uzależnionej od przesłanki gęstości bydła, obowiązek informowania o przesłankach kwalifikowalności polegający na poinformowaniu rolnika, którego pomoc ta dotyczy, o tym, że wszystkie zwierzęta, które nie zostaną prawidłowo zidentyfikowane lub zarejestrowane w owym systemie krajowym, zostaną uznane za zwierzęta, w odniesieniu do których stwierdzono nieprawidłowości, które mogą wywoływać skutki prawne takie jak obniżenie danej pomocy lub jej wyłączenie.

Podpisy